

Predsedníčka vlády Slovenskej republiky

SECRETARIAT VLAHY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Bratislava	
Dátum prijatia: 15. 12. 2010	
Číslo: SEPR - 1018/2010	
6	1018
2010	12

Bratislava 15. decembra 2010
Číslo: 45087/2010

Vážený pán predseda,

z poverenia vlády Slovenskej republiky Vám predkladám stanovisko vlády Slovenskej republiky k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k postupu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na Slovensku (tlač 197).

Vláda návrh prerokovala na svojom zasadnutí 15. decembra 2010 a prijala k nemu uznesenie č. 869, ktoré pripájam.

S pozdravom

Vážený pán
Richard Sulík
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky
Bratislava

**Stanovisko vlády SR k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky
na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k postupu prípravy
a výstavby diaľnic a rýchlостných ciest na Slovensku**

Na základe § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na prijatie uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky k postupu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlостných ciest na Slovensku.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky k predloženému poslaneckému návrhu uvádza nasledovné.

Program výstavby diaľnic a rýchlостných ciest na roky 2007-2010 predpokladal, že do roku 2010 bude odovzdaných 250,9 km diaľnic a rýchlостných ciest. Z toho malo byť 165,2 km diaľnic a 85,7 km rýchlостných ciest. Skutočne bolo v rokoch 2007 – 2010 odovzdaných do prevádzky len 122,8 km diaľnic a rýchlостných ciest z toho 87,6 km nových diaľnic a 35,2 km nových rýchlостných ciest. Program v plánovanom odovzdávaní diaľnic a rýchlостných ciest v rokoch 2007 až 2010 bol splnený len na 48,9 %.

Program výstavby diaľnic a rýchlостných ciest na roky 2007-2010 predpokladal, že do roku 2010 bude začatých až 361,5 km diaľnic a rýchlостných ciest. Skutočne bolo v rokoch 2007 – 2010 začatých len 118,1 km diaľnic a rýchlостných ciest. Program v začatí výstavby diaľnic a rýchlостných ciest za roky 2007 – 2010 bol splnený iba na 32,6 %.

V rokoch 2009 a 2010 sa počet začínajúcich projektov prepadol na dlhoročné minimum. Predchádzajúca vláda to zakrývala dodatkami ku koncesným zmluvám, ktoré umožňovali začínať prípravné práce a vytvárať ilúziu, že výstavba sa rozbehla, s tým, že v prípade nenaplnenia koncesnej zmluvy úvodné práce koncesionárovi preplatí štát. Dôsledkom nezačínania nových stavieb v ostatných rokoch je, že v rokoch 2011 a 2012 nie je možné dokončiť takmer žiadne nové úseky diaľnic a rýchlостných ciest - okrem úsekov rýchlостnej cesty R1, ktoré stavia koncesionár v rámci jediného reálne dotiahnutého PPP projektu.

Naplnenie časového harmonogramu programu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlостných ciest na roky 2007 až 2010 bolo závislé aj od úspešnosti realizácie projektov verejno-súkromného partnerstva. Rozhodnutie realizovať cca 150 km najdôležitejších chýbajúcich úsekov D1 a R1 cez tri balíky PPP projektov (z toho dva mimoriadne veľké) sa ukázalo ako nesprávne. Znamenalo, že projektovo najlepšie pripravené úseky diaľnice D1 namiesto začatia výstavby za zdroje z eurofondov a štátneho rozpočtu zbytočne čakali najprv v časovo náročnom procese obstarávania formou PPP a následne na opakovane posúvané termíny finančného uzatvorenia. Reálne sa koncesionárom podarilo zabezpečiť financovanie

a teda aj riadne plnenie zmluvy len pri tzv. druhom balíku PPP, v rámci ktorého sa realizujú úseky rýchlostnej cesty R1.

Oneskorilo sa aj čerpanie zdrojov z fondov EÚ, keďže mimo PPP zostali väčšinou úseky s podstatne nižším stupňom projektovej prípravy a tie boli dodatočne doplnené do tzv. zásobníka projektov na financovanie z Operačného programu Doprava. Hoci aj ich príprava týchto dodatočne doplnených úsekov sa akcelerovala, vo väčšine prípadov nebolo reálne, aby sa dotiahla do termínov umožňujúcich začatie výstavby v termínoch, ktoré boli deklarované. Výsledkom je nielen neplnenie programu výstavby ale aj výrazne oneskorené čerpanie eurofondových zdrojov z OPD.

Vyhodnotenie plánu koncepcie 2007 -2010 - ZÁČATIE VÝSTAVBY			PLÁN	Poznámka
			Km	resp. termín ukončenia
ROK 2009	R1	Nitra - privádzač Selenec	2	neukončená investorská príprava
	R2	Žiar nad Hronom-obchvat	6,6	neukončená investorská príprava
	R4	Košice – Milhosť	15,8	začaté po nástupe novej vlády
ROK 2010	D1	Prešov západ. - Prešov juh (tunelový variant)	7,1	neukončená investorská príprava
	D1	Budimír – Bidovce	13,7	neukončená investorská príprava
	D2	Križovatka BA - Čunovo (prepoj D2 a I/2 Rusovce)	1,5	neukončená investorská príprava
	D3	Kysucké Nové Mesto - Oščadnica	11,4	neukončená investorská príprava
	D3	Oščadnica - Čadca Bukov, druhý profil	6,1	neukončená investorská príprava
	D3	Čadca Bukov – Svrčinovec	5,3	neukončená investorská príprava
	D3	Svrčinovec – Skalité	12,4	neukončená investorská príprava
	R2	Križovatka D1 - Mníchova Lehota	3	neukončená investorská príprava
	R2	Ruskovce - Pravotice	11	neukončená investorská príprava
	R2	Zvolen východ – Pstruša	8,1	neukončená investorská príprava
	R2	Pstruša – Kriváň	10,1	neukončená investorská príprava
	R2	Ožďany – Zacharovce	9,8	neukončená investorská príprava
	R2	Zacharovce – Bátka	7,7	neukončená investorská príprava
	R4	Prešov severný obchvat	14,4	neukončená investorská príprava
	R5	Svrčinovec - štátna hranica SR/ČR	2	neukončená investorská príprava

Vláda SR z vecného hľadiska **nesúhlasí** s návrhom skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na prijatie uznesenia NR SR k postupu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na Slovensku.

Koncesná zmluva so spoločnosťou Slovenské diaľnice, a.s., na takzvaný 1. balík PPP sa nenaplnila finančným uzatvorením ani 16 mesiacov od jej podpisu a nebolo isté, či prípadné ďalšie predĺženie termínu povedie v blízkej dobe k zabezpečeniu financovania a riadneho plnenia zmluvy. Po zániku koncesnej zmluvy budú stavby financované z fondov EÚ a zo štátneho rozpočtu, pričom začiatky výstavby jednotlivých stavieb budú určené programom na roky 2011 – 2014. Výstavba väčšiny úsekov novými zhotoviteľmi začne v roku 2011. Ide o nasledujúce úseky:

- D1 Dubná Skala - Turany (16,45 km)
- D1 Hubová – Ivachnová (15,25 km)
- D1 Jánovce – Jablonov (18,54 km),
- D1 Fričovce – Svinia (11,22 km)

Koncesná zmluva so spoločnosťou Žilinská diaľnica sa v zmluvnom termíne finančného uzatvorenia takisto nenaplnila finančným uzatvorením. Neúspech tohto balíka okrem jeho veľkosti súvisí aj s netransparentným obstarávaním, ktoré spôsobilo, že finálnu ponuku predložilo len jediné konzorcium a tento projekt odmietla financovať Európska investičná banka (EIB). Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR sa v období od septembra do novembra 2010 podarilo s koncesionárom vyrokovať výrazné zníženie ročnej platby za dostupnosť z 277,3 milióna eur na 218,7 milióna eur a tiež zlepšenie pozície štátu v už existujúcom zmluvnom vzťahu. Umožnilo by to znížiť náklady štátu za celé obdobie trvania koncesnej zmluvy z 8,5 na 6,8 miliardy eur.

Napriek výraznej zľave bolo stále zrejmé, že financovanie cez PPP s priemernými nákladmi až 9% ročne je oveľa drahšie ako alternatíva financovania výstavby zo štátneho rozpočtu (štát si požičiava za menej ako 5% p.a.) a eurofondov. Keďže nízke úroky na finančných trhoch, z ktorých sa dalo benefitovať ešte v lete, sú minulosťou a odvtedy výrazne stúpili, pokračovanie v dohodnutom PPP by znamenalo, že náklady na financovanie za 30 rokov dosiahnu aj po zľave bezmála 4 miliardy eur.

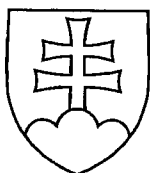
Rezort dopravy v dôsledku uvedeného vývoja pripravil alternatívny návrh zabezpečiť financovanie najťažšieho úseku diaľnice D1 presunutím voľných eurofondov z iných operačných programov do OP Doprava. Vládna koalícia sa zhodla v tom, že šancu ušetriť niekoľko miliárd eur je zodpovedné využiť a dosiahla dohodu o potrebe realokácie eurofondov súhrnnej sume 400 mil. eur v prospech OPD. Umožní to znížiť celkovú sumu nákladov štátu na uvedenú diaľnicu za 30 rokov pod úroveň 5 miliárd korún - v prípade financovania väčšiny úsekov z 3. balíka cez nový tender na PPP - alebo až pod 3,5 miliardy eur v prípade financovania všetkých úsekov s využitím eurofondov.

Po nájdení lepšieho riešenia ako financovať výstavbu ťažkých úsekov diaľnice sa nakoniec MDVRR SR rozhodlo ďalej nepredlžovať termín finančného uzatvorenia a na základe rozhodnutia vlády SR o realokácii eurofondov v prospech OPD pripraviť realizáciu úsekov z tzv. 3. balíka PPP novými súťažami. S tým, že prinajmenšom na financovanie najťažšieho a najnákladnejšieho úseku Višňové – Dubná Skala s dobou výstavby budú

použitie dodatočne realokované eurofondy a zdroje štátneho rozpočtu. Výstavba ostatných úsekov s dobou výstavby cca 3,5 roka sa posunie tak, aby boli všetky úseky diaľnice D1 pri Žiline uvedené do prevádzky súčasne, a to v roku 2016. Dva úseky, ktoré sa mali v prípade PPP sprevádzkovať o 1,5 roka skôr, totiž nebudú prínosom pokiaľ nebude otvorený tunel Višňové. Oproti riešeniu, ktoré pripravila predchádzajúca vláda, sa takýmto riešením podarí znížiť súhrnné náklady štátu na výstavbu, údržbu a financovanie diaľnice o najmenej 3,5 miliardy eur (spolu za 30 rokov), teda až o vyše 40 percent.

Presný harmonogram výstavby úsekov D1 bude uvedený v programe výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2011 až 2014, ktorý Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky predloží na schválenie vláde do marca 2011. Doteraz boli už vypísané súťaže na úseky Jánovce – Levoča a Levoča – Jablonov v celkovej dĺžke 18,54 km. Na ďalšie úseky z prvého balíka prebieha príprava súťažných podkladov tak, aby sa ďalšie tri súťaže rozbehli v 1. kvartáli 2011.

Vláda Slovenskej republiky hľadá disponibilné zdroje v rámci všetkých programov na potrebnú zvýšenú alokáciu do Operačného programu Doprava. Následne budú prehodnotené výdavky štátneho rozpočtu na roky 2011 až 2014 tak, aby bolo zabezpečené potrebné spolufinancovanie, vrátane takzvaných neoprávnených výdavkov, ktoré nie sú financovateľné z fondov EÚ ale výlučne z domácich zdrojov.

UZNESENIE VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

č. 869

z 15. decembra 2010

**k návrhu skupiny poslancov Národnej rady SR na prijatie uznesenia
Národnej rady SR k postupu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlých ciest
na Slovensku (tlač 197)**

Číslo materiálu: 45087/2010

Predkladateľ: 1. podpredseda vlády a minister dopravy, výstavby a regionálneho
rozvoja

Vláda

A. nesúhlasí

A.1. s návrhom skupiny poslancov Národnej rady SR na prijatie uznesenia Národnej rady SR k postupu prípravy a výstavby diaľnic a rýchlých ciest na Slovensku (tlač 197);

B. poveruje

predsedníčku vlády

B.1. oznámiť stanovisko vlády predsedovi Národnej rady SR.

Vykoná: predsedníčka vlády

Na vedomie: predseda Národnej rady SR
1. podpredseda vlády a minister dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja